

MALİYE POLİTİKASI 2

Merkantilizm, kapitalist sistem öncesinde uygulama alanı bulmuştur. Merkantilizmde temel amaç ülkedeki altın yada gümüş miktarını artırmaktadır.

FİZYOKRASİ: 18. yüzyılda Fransa'da gelişen Fizyokrasi, doğal haklara sahip bireylerden oluşan toplumların tabii kanunla yönetilmesi gerektiği görüşündedir.

Adam Smith, Thomas Malthus, Jean Baptiste Say, David Ricardo ve John Stuart Mill gibi filozofların düşünsel temelleri üzerinde şekillenen Klasik İktisadi Düşünce, özellikle 1700'lü yılların sonunda yaşanan teknik (Sanayi Devrimi) ve politik (Fransız İhtilali) gelişmelerin de etkileriyle 1929 yılına kadar geçecek süreçte uygulanacak politikaların temel belirleyicisi olmuştur.

TAM REKABET PİYASASININ VARSAYIMLARI:

- **Atomisite:** Birbirini etkilemeyecek kadar çok üretici ve tüketicinin olması,
- **Mobilite:** Piyasalara giriş ve çıkışta herhangi bir engelin olmaması,
- **Homojenlik:** Alım satıma konu olan tüm ürünlerin tek tip olması,
- **Şeffaflık:** Alıcı ve satıcıların istedikleri bilgiye istedikleri zaman ulaşabilmeleri.

MONETARİZM: 1976 yılında Nobel ekonomi ödülünü alan **Milton Friedman ile anılan Monetarist Yaklaşım** bahsedilen dönemde Keynesyen Yaklaşımı eleştiren ve tepki gösterenlerin başında gelmektedir.

Kamu açığı: Tüm kamu kurum ve kuruluşları bütçe açıkları toplamıdır.

Bütçe açığı: Olağan bütçe harcamalarının olağan bütçe gelirlerini aşan miktarıdır.

Geleneksel Bütçe Dengesi: Belirli bir dönemde bütçe gelirleri ile bütçe giderleri arasındaki ilişkidir.

Bütçe Nakit Dengesi: Bütçe dengesine emanetler ile avanslarda meydana gelen net değişimin eklenmesiyle elde edilir.

Faiz Dışı Bütçe Dengesi: Mali yılda faiz ödemeleri hariç kamu harcamaları ile kamu gelirleri arasındaki ilişkidir.

Operasyonel Bütçe Dengesi: Bütçe giderlerinden enflasyon etkisi arındırılmış reel faiz ödemelerinin çıkarılması ile elde edilmektedir.

İÇ BORÇLANMA KAYNAKLARI:

- Özel kişi ve kurumlar,
- ticari bankalar,
- sosyal güvenlik kurumları,
- kamu iktisadi teşebbüsleri,
- sigorta şirketleri,
- Merkez Bankası.

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.onedayaoof.com

OLİVERA-TANZİ ETKİSİ: Enflasyonist süreçte gecikmeli olarak tahsil edilen vergilerin reel olarak azalacağını, bu nedenle devletin enflasyonist süreçte gelir elde edebilmesinin bir sınırı olacağını ileri süren görüştür.

GELİR DAĞILIMI TÜRLERİ:

- **Fonksiyonel (işlevsel) gelir dağılımı:** Gelirin üretim faktörleri arasındaki dağılımını,
- **Kişisel (bireysel) gelir dağılımı:** Gelirin bireyler arasındaki dağılımını,
- **Sektörel gelir dağılımı:** Üretim sürecinde gelirin hangi sektörde ne kadar katma değer yaratılarak oluşturulduğunu,
- **Birincil ve ikincil gelir dağılımı:** Yaratılan gelirin kamu müdahalesi öncesi ve sonrasındaki dağılımını,
- **Yatay ve dikey gelir dağılımı:** Gelirin toplumun farklı sosyal tabakaları itibarıyla dağılımını, gösterir.

GİNİ KATSAYISI, fiili eşitsizlik alanının tam eşitsizlik alanına oranı ile elde edilir. **Gini katsayısı 0 (sıfır) yaklaştıkça ülkenin gelir dağılımı adaleti yükselir.** Örneğin A ülkesi için Gini katsayısı 0,3; B ülkesi için 0,8 ise A ülkesindeki gelir dağılımı daha adaletlidir.

EŞİTSİZLİK ALANI, tam eşitlik doğrusu ile gerçek gelir dağılımı eğrisi arasındaki alan ile gösterilir.

- **İş gücü** - çalışan ve işsiz kişilerin toplamı
- **İşsizlik oranı** - iş gücündeki işsizlerin yüzdesi
- **Katılma oranı** - çalışma çağındaki nüfusta iş gücüne dahil olan kişilerin yüzdesi

DOĞAL İŞSİZLİK ORANI: Enflasyonu hızlandırmayan ve enflasyonu aşağıya çekmek için gereken işsizlik oranıdır. Doğal işsizlik oranı yapısal ve geçici işsizliğin toplamından oluşur.

YAPISAL İŞSİZLİK: Yapısal işsizlik, işçilerin becerileri aşıldığında ve işverenlerin ihtiyaçlarını karşılamadığında ortaya çıkan uzun vadeli ve kronik işsizliktir.

Amerikalı ekonomist Arthur Okun'un reel büyüme oranı ile işsizlik arasındaki ilişkiyi bir formülle ifade etmesi, bu görüşün daha sonra **Okun Kanunu** diye ifade edilmesine neden olmuştur.

Dikey Gelir Dağılımı: Gelirin farklı ödeme gücüne sahip olması beklenen gruplar arasında dağılımı.

Yatay Gelir Dağılımı: Gelirin aynı ödeme gücüne sahip olması beklenen gruplar arasındaki dağılımı.